

Αυτισμός Υψηλής Λειτουργικότητας (Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος με Υψηλή Λειτουργικότητα)

Χαρακτηριστικά

Ιουλιέττα Καλλή-Λαούρη, M.D., Ph.D.

Παιδοψυχίατρος, Ψυχοθεραπεύτρια Παιδιών & Εφήβων

*1^ο Παγκύπριο Συνέδριο Αυτισμού
23 & 24 Μαΐου 2015*

Άφιξη παιδιού

- Μεγάλο και χαρμόσινο γεγονός
- Ένα παιδί αποτελεί για τους γονείς προβολή του ονειρικού τους εαυτού
- Εναποθέτουν τις προσδοκίες τους
- Είναι μια επένδυση για το μέλλον
- Η επένδυση κρύβει δύο είδη αγάπης
  - την **άδολη** και
  - την **εγωκεντρική**

Η ανακοίνωση ότι ένα παιδί θα αντιμετωπίσει δυσκολίες προκαλεί

- Σοκ
- Συναισθηματική φόρτιση
- Η φαντασιακή εικόνα έρχεται σε αντίθεση με τη ρεαλιστική

Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος Υψηλής Λειτουργικότητας Ιδιαιτερότητες

- ❖ Τοποθέτηση της διάγνωσης συχνά καθυστερεί
- ❖ Ιδιαιτερότητες της κλινικής εικόνας
- ❖ Ειδικοί δεν την κατονομάζουν εύκολα/ξεκάθαρα
- ❖ Άρνηση και δυσκολία αποδοχής από γονείς

DSM-V 2013

- ❖ Αυτισμός κατονομάζεται
- ❖ Νέα διαγνωστικά κριτήρια:
Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, 299.00

(“Autistic Spectrum Disorder”), **όχι**

Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές
(“Pervasive Developmental Disorders”)

- ❖ Ξεκάθαρα, όχι «αόριστα»
- ❖ Τρεις κατηγορίες με βάση το επίπεδο λειτουργικότητας

DSM-V

- ❖ Τα κριτήρια χωρίστηκαν σε δύο μόνο ομάδες αντί τριών
- ❖ Τα κριτήρια του DSM-IV περιείχαν 12 διαγνωστικά κριτήρια χωρισμένα σε 3 ομάδες, **DSM-V** 7 κριτήρια, χωρισμένα σε 2 ομάδες

DSM-V

Συμπτώματα

- Εκδήλωση σε πρώιμη αναπτυξιακή περίοδο
- Προκαλούν κλινικά ελλείμματα στη λειτουργικότητα του παιδιού
- Δεν επεξηγούνται από νοητική δυσλειτουργία

Ξεκάθαρο πια

- Μη ευελιξία στη σκέψη
- Ρουτίνες, επαναληπτικότητα, αυτοερεθισμοί, φόβος στις αλλαγές
- **Σοβαρές αισθητηριακές ιδιαιτερότητες**

DSM-V

Δύο κατηγορίες

- ❖ Επίμονα ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και κοινωνική αλληλεπίδραση σε πληθώρα πλαισίων
  - ❖ Περιορισμένες, επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές, ενδιαφέροντα ή δραστηριότητες
-

Διαχωρισμός σε 3 κατηγορίες λειτουργικότητας

Επίπεδο 3

- Ανάγκη ιδιαίτερης ενισχυμένης υποστήριξης (σοβαρότατες δυσκολίες)

Επίπεδο 2

- Ανάγκη ενισχυμένης υποστήριξης (αξιοσημείωτες δυσκολίες)

Επίπεδο 1

- Ανάγκη υποστήριξης (δυσκολίες)

**Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος
(ΔΑΦ) Υψηλής Λειτουργικότητας είναι η
ήπια μορφή αυτιστικής διαταραχής**

Δυσκολίες στην Κοινωνική Αλληλεπίδραση

Σε διάφορες βαθμίδες

- ◆ Στη συνεργασία σε μία ομάδα συνομιλήκων
- ◆ Στο παιχνίδι με άλλα παιδιά
- ◆ Συνειδητοποίηση κοινωνικών κανόνων ή κώδικα συμπεριφοράς
- ◆ Έλλειψη συναισθηματικής ταύτισης
- ◆ Ανάγκη επιβεβαίωσης όταν τα πράγματα αλλάζουν

Δυσκολίες στην Κοινωνική Αλληλεπίδραση

- ◆ Όχι λεπτότητα στη έκφραση συναισθημάτων
- ◆ Χρειάζεται συγκεκριμένες οδηγίες για να ξεκινήσει ή να συνεχίσει εργασίες
- ◆ Εκφράζει συναισθήματα απογοήτευσης και θυμού με ανάρμοστο τρόπο
- ◆ Απογοητεύεται γρήγορα όταν δεν είναι σίγουρος για το τι χρειάζεται να κάνει

Τύποι Συμπεριφοράς

Σε διάφορες βαθμίδες

- ◆ Εκκεντρικούς τύπους συμπεριφοράς
- ◆ Μανία με συγκεκριμένα υποκείμενα ή αντικείμενα
- ◆ Αδέξιες, ασυνήθιστες και ασυντόντιστες μαζικές-κινητικές κινήσεις
- ◆ Ανάγκη για διεξοδικές οδηγίες κατεύθυνσης από άλλους

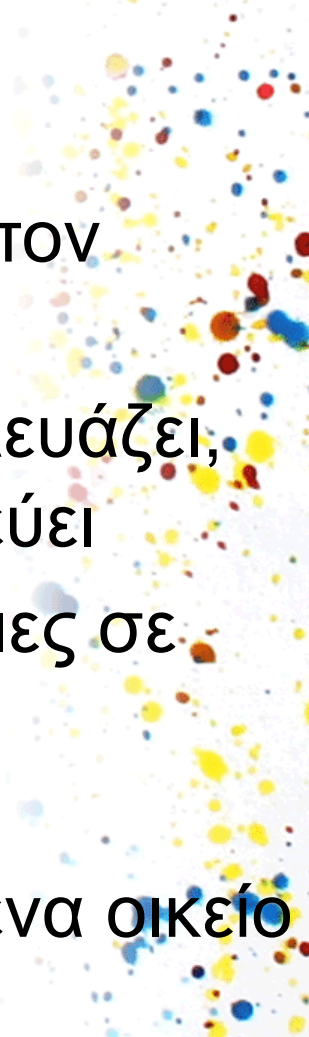
Γνωστικά Θέματα

- ◆ Μιλάει για ένα συγκεκριμένο θέμα σε υπερβολικό βαθμό
- ◆ Παρουσιάζει ανώτερη γνώση ή δεξιότητα σε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο ενδιαφέροντος
- ◆ Χρησιμοποιεί ιδιαιτέρως επακριβή λόγο
- ◆ Προσδίδει πολύ συγκεκριμένο νόημα σε λέξεις
- ◆ Δυσκολεύεται να καταλάβει ανέκδοτα ή χιούμορ
- ◆ Δείχνει εξαιρετική μνήμη

Ρεαλιστικές Ικανότητες

Σε διάφορες βαθμίδες

- ◆ Δυσκολία στην κατανόηση εκφράσεων της καθομιλουμένης
  - ◆ Δυσκολία να καταλάβει πότε κάποιος απλά τον πειράζει
  - ◆ Δυσκολία να καταλάβει πότε κάποιος τον χλευάζει, προσπαθεί να τον ταπεινώσει ή τον κοροϊδεύει
  - ◆ Αποτυγχάνει να προβλέπει πιθανές συνέπειες σε κοινωνικές εκδηλώσεις
  - ◆ Όταν είναι μπερδεμένος, δεν ζητά κάποια διευκρίνιση, αλλά αλλάζει τη συζήτηση σε ένα οικείο θέμα
-

Διαφορική Διάγνωση/Συνοσηρότητα

- ✧ Ιδιοσυγκρασία,
  - ✧ Διαταραχή Προσωπικότητας
  - ✧ ΔΕΠ-Υ
  - ✧ Διαταραχή διαγωγής
  - ✧ Εναντιωματική συμπεριφορά
  - ✧ Ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή
  - ✧ Καθυστέρηση λόγου
  - ✧ ΔΕΠ-Υ
  - ✧ Αγχώδης διαταραχή
  - ✧ Κατάθλιψη
  - ✧ Επιληψία
  - ✧ Ψύχωση
-

Αντιμετώπιση

- ✓ Name it
- ✓ Παρέμβαση σε διάφορα επίπεδα
- ✓ Ψυχο-εκπαίδευση
- ✓ Αντιμετώπιση της συνοσηρότητας

Πρόγνωση

- ✓ Εξαρτάται από διάφορους παράγοντες
- ✓ **Κάθε παιδί είναι ξεχωριστό**

“Είμαστε πολλοί...

Κράτα τα μάτια σου ανοικτά και προχώρα.

Δεν είσαι μόνος...”

Ευχαριστώ

*Ιουλιέττα Καλλή-Λαούρη, M.D., Ph.D.
Παιδοψυχίατρος, Ψυχοθεραπεύτρια Παιδιών & Εφήβων*

